

Res del que jo deia no despertava ecos audibles en el nou vigut.
" -- Aquell Illampu ! Aquell Illimani ! Aquell Coololo ! Aquell Sajama ! Tots de sis mil cinc-cents a set mil cinc cents metres ! Tempestes petrificades... Per què hauré tornat aci ? ", es preguntava i ens preguntava el Noi de Bagà.

Poca cosa vam esbrinar d'aquell català trasplantat i estrambòtic, la nit del seu primer contacte amb nosaltres. Què deuria impulsar-lo a cercar-nos ? La seva confusió del primer contacte era decisiva :
" Gairebé no sóc català. " I si bé era cert que havia passat uns anys en aquest port del Caribe, cap dels que ara hi som no l'havia conegut ni ell semblava tenir gaire interès a conèixer-nos ni a vincular-se amb nosaltres.

Dies després de la seva presentació al bar, vaig trobar-lo a soles i em va dir que em coneixia d'una vegada - feia molts anys - que vaig anar a predicar catalanisme a la seva vila. Seria en els allunyats temps de la Solidaritat. " -- Ai, quin món aquell ! - va sospirar - . Admiro que vós encara en formeu part. " " -- I vós, no ? ", fou la meva rèplica. " -- Jo, no ! Veieu-me : ni tansols visc amb éssers de la meua espècie; visc amb una vicunya. "

La seva vicunya ?

-- Quants anys fa que rodeu per Amèrica ? - vaig preguntar-li.

-- Trenta-cinc - em precisà.

-- Penseu reveure el Pirineu ?

-- No !

Dec a una fotografia vista damunt una taula de la casa del Noi de Bagà, un dia que vaig visitar a ell i a la vicunya, l'haver-me pogut endinsar en la seva vida. Vora les runes de l'antiquíssim temple d'Ak-Kapana, a Tihuanaco, se'l veu retratat amb els braços passats pel coll d'una llama huanaca.

Vaig somriure en veure el retrat, i vaig dir-li: " -- Hom creuria que es tracta d'una fotografia feta en viatge de noces. " Ell enrogí des de la punta més alta dels cabells fins a més de mig pit. Jo, per la meua part, havia parlat molt innocentment i mai no hauria pogut pensar que la meua facècia tingués la força d'encendre rubors.

Encavalcant unes paraules amb les altres, ràpid, incert, com enfebrit, el Noi de Bagà inicia la seva confidència i em parla, en encetar-la, de la seva solitud. Un amor bergant - són paraules seves - l'havia portat de les terres de la calor a la puna brava boliviana, a uns quatre mil vuit cents metres d'altura. Va viure tot un any, aparellat i feliç, entre pedres i vent, sentint la seva atracció tan femella com la de la dona, ventre i destí de l'home. Amb paraules trencades, que jo ne sabria pas reproduir, el Noi del Pirineu edènic em descriu el dramatisme únic del massís dels Andes bolivians: neu i roca, però una neu humana en la